

Norske og danske egefrøkilder til brug i læhegn. Klosterheden Statsskovdistrikt, Nees Skov, afd. 936 b+c.

SFF-Anlægsrapport Nr. 621 - Forsøgsnr. 1529

Kromann, H.K.; Hansen, L.N.

Publication date:
2005

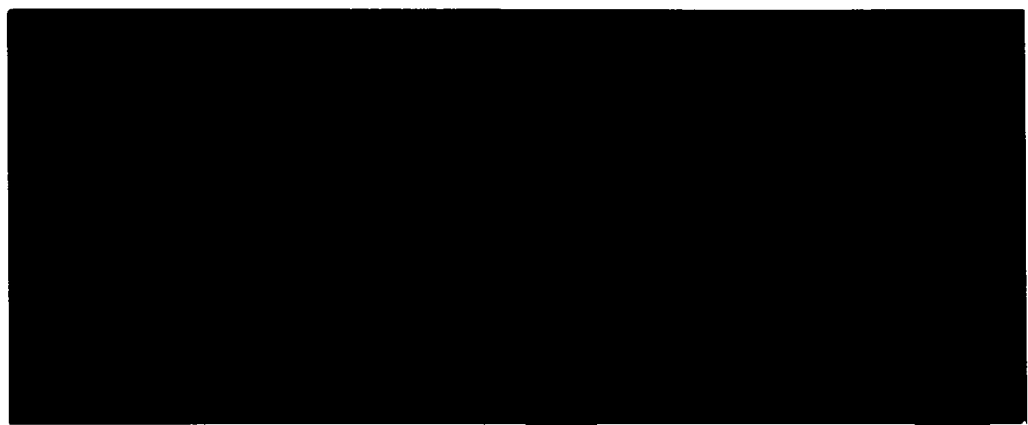
Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Kromann, H. K., & Hansen, L. N. (2005). *Norske og danske egefrøkilder til brug i læhegn. Klosterheden Statsskovdistrikt, Nees Skov, afd. 936 b+c. SFF-Anlægsrapport Nr. 621 - Forsøgsnr. 1529.*

Skov & Landskab

*Center for Skov,
Landskab og
Planlægning*

Anlægsrapport nr. 621
Norske og danske egefrøkilder til brug i læhegn

Forsøg nr. 1529
Klosterheden Statsskovdistrikt
Nees Skov afd. 936 b & c

April 2005
af
Hans Kristian Kromann og Lars Nørgaard Hansen

1. Indledning

Baggrund

Eg, og i særdeleshed vintereg, regnes i dag for at være blandt de vigtigste træarter til landskabsformål i Danmark og anvendes meget bredt, især i Jylland. Det er velkendt at valget af frøkilde har overordentlig betydning for plantningens etableringssucces. I Vest- og Nordjylland frarådes plantning af egeprovenienser, som stammer fra lande syd og øst for Danmarks grænser, da der findes mange eksempler på, at frost og vind kan hæmme disse proveniencers udvikling og vækst. Frøkildeudvalget har igennem mange år arbejdet med at finde egnede provenienser til det åbne danske landskab. Man har især forsøgt at finde frøkilder af dansk herkomst. Hald Ege har været en væsentlig frøkilde som generelt har vist sig klimarobust og vækstkraftig, dog med stammeformer som varierer fra kroget til ret. Andre frøkilder har også været anvendt, herunder Stenholt, Linnebjerg, Tvis, m.fl. Det største problem har været at skaffe tilstrækkeligt med agern til anvendelse i det vestlige Danmark, og derfor søgte Hedeselskabet at skaffe frø fra Norge.

Norsk eg fra de kystnære skove i det sydlige Norge har været anvendt i dansk skovbrug siden halvtredserne. Den er især blevet plantet i Jylland, hvor man i dag kan finde 30-40 år gamle bevoksninger af norsk herkomst, der kendetegnes ved deres gode vækst og stammerethed. Erfaringerne fra disse bevoksninger dokumenterer at norske provenienser klarer sig godt og generelt set er velegnede til læhegnsbrug under vanskelige betingelser i Danmark. Det var Hedeselskabet der først importerede frø fra Norge, men senere har andre frøhandlere også importeret frø.

Der er dog stadig nogle helt centrale spørgsmål, som er vigtige at få afklaret for at optimere den fremtidige anvendelse af eg i det åbne landskab:

- 1) Der er usikkerhed omkring de norske eges baggrund og oprindelse.
- 2) Norske frøkilder har i nogle tilfælde svigtet på danske lokaliteter.
- 3) Der hersker usikkerhed om frøkindernes artstillørsforhold/artsrenhed (vintereg versus stilkeg) for både de norske og danske (dvs. Hald) provenienser.

Det vides at langt den overvejende del af det norske frømateriale, der hidtil har været anvendt i Danmark, er blevet samlet ind på Austagderkysten, i området mellem Kristiansand og Arendal. Mere præcis stedsangivelse for de hidtidige norske frøkilder har det ikke været muligt at opnå. På Austagderkysten findes der hovedsageligt vintereg, mens områderne længere nordpå langs vestkysten og langs Oslofjorden domineres af stilkeg. Nyere bladmorfologiske og genetiske undersøgelser af materiale fra danske proveniensforsøg og materiale indsamlet i det sydlige Norge har dog vist, at der er variation mellem frøkinderne fra importområdet. Resultaterne viser således at der forekommer hybrider mellem vintereg og stilkeg både i danske og norske bevoksninger og at kun få af frøkinderne kan karakteriseres som ren vintereg. I nogle bevoksninger findes begge arter, i andre findes der især mellemformer. Hald Ege viser sig f.eks. at være 80-90 % domineret af vintereg. Der har endvidere været eksempler på frostskafer i beplantninger med norsk eg på meget frostdudsatte hedelokaliteter. En række fænologiske egenskaber (tørkestress, frost, udspring, afmodning) er blevet undersøgt under kontrollerede forhold, men for at kunne give brugbare frøkildebefalinger, er det nødvendigt også at udføre feltforsøg i større skala baseret på et bedre specificeret og differentieret norsk frøkindemateriale.

Formål

Formålet er at afprøve egeprovenienser, med hovedvægt på norsk vintereg under danske forhold og at registrere deres overlevelse, vækst og vitalitet. Projektet skal danne baggrund for en langsigtet afprøvning af specielt norske provenienser med henblik på deres fremtidige anvendelse i levende hegn. Forsøget vil undersøge variationen mellem de norske provenienser med henblik på at kunne udskille eller anbefale specifikke frøkilder i fremtiden. Dette vil medføre mere præcise proveniensanbefalinger.

Projektet omfatter kontrolleret indsamling af de mest betydningsfulde norske provenienser og udplantning i storskalaforsøg, hvor provenienserne afprøves. Forsøgene er dimensioneret så de kan følges de næste 20 år. Et af forsøgene (Møn) har væsentligt større parceller og kan følges over et længere tidsspand. Norsk stilkeg er inddraget i forsøget og forventes at afklare hvorvidt norsk stilkeg kan anvendes på linie med norsk vintereg under danske klimatiske forhold.

Norske provenienser (Vestfold, "Agder" og Bjerkheim) er tidligere anvendt i en proveniensforsøgserie anlagt i 2000 på fire lokaliteter. Disse provenienser indgår også i undersøgelser af tørke- og froststress. Norske provenienser (Dømmesmoen, Arendal, Dybvåg, Jomfruland) er også udplantet i mindre forsøg i 1970 og 1980.

2. Indsamling og fremstilling af planter

I oktober 1997 blev der indsamlet agern fra 15 norske samt 3 danske lokaliteter (Se tabel og kort). Planterne blev fremstillet af hedeselskabet.

I foråret 2001 blev planterne som 3/0 taget op bundtet i bundter á 24 stk og sendt i tre-lags papirsække til forsøgsarealerne.

3. Forsøgene

I foråret 2001 blev der anlagt følgende forsøg:

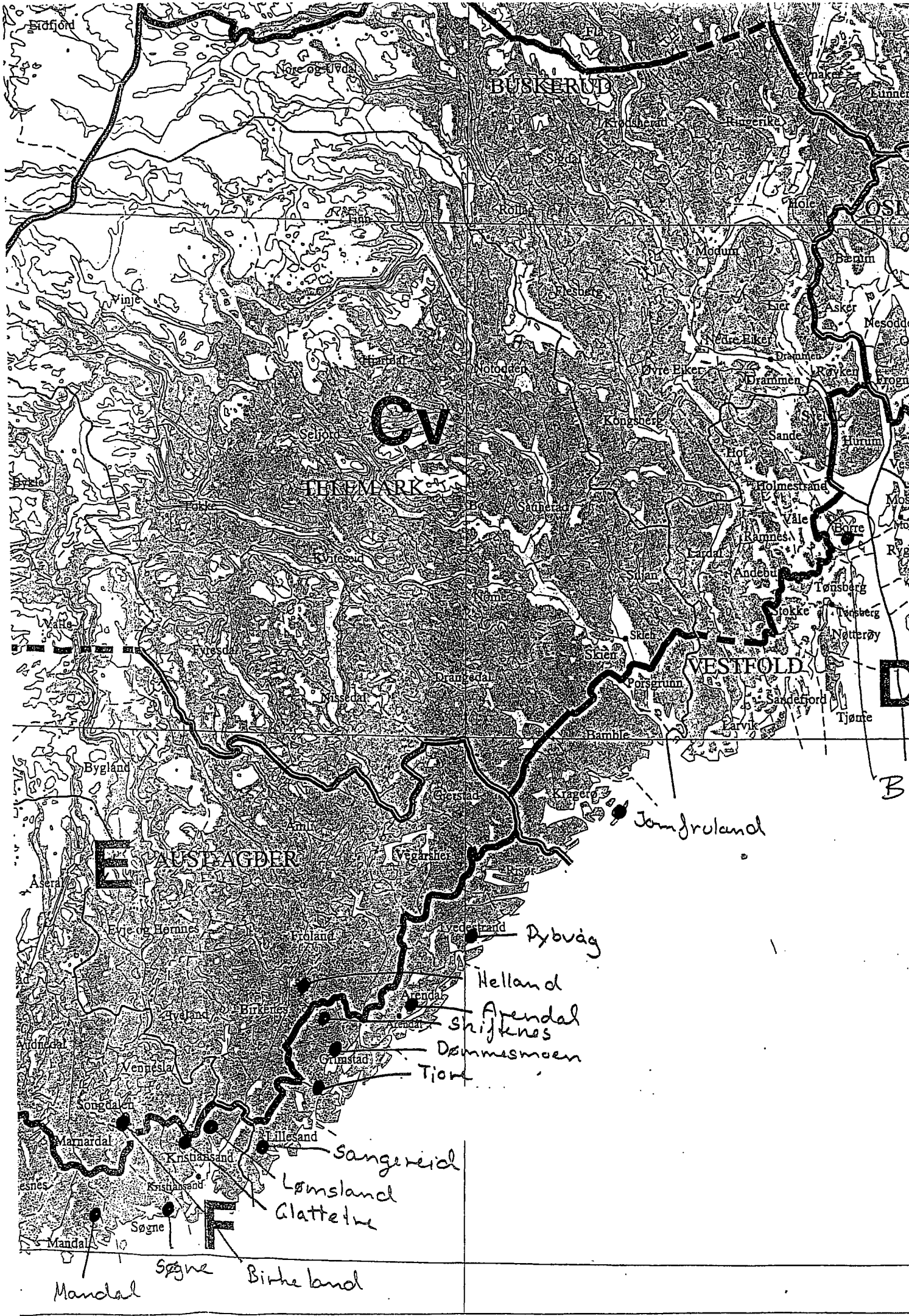
Forsøg nr. 1526 Tisvilde statsskovdistrikt, Auderød skov afd. 358. Anlægsrapport nr. 618

Forsøg nr. 1527 Silkeborg statsskovdistrikt, True skov afd. 923m. Anlægsrapport nr. 619

Forsøg nr. 1528 Falster statsskovdistrikt, Udby skov afd. 551. Anlægsrapport nr. 620

Forsøg nr. 1529 Klosterheden statsskovd., Nees skov afd. 936. Anlægsrapport nr.621.

Forsøg nr. 1530 Læbælder v. FASTERHOLT. Anlægsrapport nr. 622

BUSKERUD

OV

TEREMARK

VESTFOLD

ØSTFOLD

Jomfruland

Dybvåg

Helland

Arendal

Skjenes

Dønnesmoen

Tjone

Sangerid

Lomsland

Glattelva

F

Mandal

Søgne

Birke land

1. Jomfruland

(Frøkildebetegnelse)

(Ejendom)

(Kommune)

(UTM-koordinater)

(Ejer)

Karakteristik af området:

7½ km lang og ½ km bred ø. Øen er et bevokset stenrev.

(Lokalitet)

(Arealets størrelse)

(Topografi)

(Højde over havet)

Bestanden er den mest vind- og saltudsatte af de indsamlede.

(Eksponering)

(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Overdrevslignende areal midt på øen.

(Bevoksning)

Noget variation i typen.

(Fremtoning)

(Anslået alder)

(Tykkelse)

(Vinter-/stilkeg fordeling)

(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Der findes en kvittering (Gunnar Oveland) for indkøb af 13 kg agern af vintereg (høstet 28/10-97) fra Jomfruland. Den er påtegnet "betalt".

2. Arendal

(Frøkildebetegnelse)

Strømsbu gård
(Ejendom)

Arendal
(Kommune)

32 V 485652 m.E. 6479853 m.N.
(UTM-koordinater)

Dagny Herlofson, Vesterveien 33, 4800 Arendal. Gnr. 502, bnr. 974
(Ejer)

Karakteristik af området:

Park i sydvestlige del af Arendal.
(Lokalitet)

ca. 2 ha.
(Arealets størrelse)

Meget kuperet
(Topografi)

<100 m.o.h.
(Højde over havet)

Meget lys; til dels vindeksponeret
(Eksponering)

Lille jorddybde – det må derfor formodes at området har en dårlig vandhusholdning.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Parktræer. Undervækst af bregner, enkelte steder blåbær.
(Bevoksning)

Gode sunde træer. Udviser stor variation med udprægede stilkegtyper.
(Fremtoning)

100-200 år
(Anslået alder)

30-70 cm.
(Tykkelse)

80/20.
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Hovedsageligt enkeltstående træer med stor krone, dog enkelte tætstående klynger af træer med mindre krone
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Gode indsamlingsforhold – græs og vejrabat.

3. Borre

(Frøkildebetegnelse)

Fredet Kulturminde
(Ejendom)

Borre
(Kommune)

32 V 583500 m.E. 6583700 m.N.
(UTM-koordinater)

Vestfold Fylke/Borre Kommune
(Ejer)

Karakteristik af området:

Nationalpark ud til kysten ved Borre, umiddelbart S. f. Horten
(Lokalitet)

ca. 18 ha.
(Arealets størrelse)

Hældende mod Øst
(Topografi)

< 50 m.o.h.
(Højde over havet)

Eksponeret for østenvinden. Den hældende grund antyder en vis drænende effekt.
(Eksponering)

Nogenlunde dyb muldbund
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig, åben og meget frodig parkagtig skov – Bemærk: Næsten ren Stilkeg.
Desuden med birk og ask.
(Bevoksning)

Mange store sunde bredkronede træer – ingen svaghedstegn at se.
(Fremtoning)

<200-250 år
(Anslået alder)

30-100 cm.
(Tykkelse)

0/100
(Vinter-/stilkeg fordeling)

En del bredkronede individer, nogle er dog for nyligt blevet opstammet
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rigtigt gode indsamlingsforhold – græsplæne.

Kontaktperson (reservat): Harald Helliksen, tlf. 33348000, Fax. 33324992

4. Glattetre

(Frøkildebetegnelse)

Glattetre (gård)
(Ejendom)

Kristiansand
(Kommune)

32 V 437980 m.E. 6453106 m.N.
(UTM-koordinater)

Kristiansand Kommune
(Ejer)

Karakteristik af området:

Ikke specificeret
(Lokallitet)

1-2 ha.
(Arealets størrelse)

Sydvendt dalside.
(Topografi)

< 100 m.o.h.
(Højde over havet)

Gode lysforhold, mindre vand og vind.
(Eksponering)

Kalkrig jordbund, ikke dyb.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig egeskov med bl.a. hassel, birk og ask.
(Bevoksning)

Ret frodig bevoksning. Tyndet i 60'erne, men står lidt tæt. Forventes tyndet i 1997.
Bevoksningen desuden præget af en del opvækst og vanris.
(Fremtoning)

85
(Anslået alder)

30-40 cm.
(Tykkelse)

90/10
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Retvoksende og fine træer.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Jævn indsamlingslokalitet, der kræver en del tid til oldenindsamling. Gode steder findes ved foden af nøgne klipper.

5. Langesø, Danmark.

(Frøkildebetegnelse)

(Ejendom)

Langesø

(Ejer)

Langesø-Fondet

(Kommune)

(UTM-koordinater)

Karakteristik af området:

(Lokalltet) Blæsbjerg afd. 94

Ca. 1 ha.

(Arealets størrelse)

(Topografi)

(Højde over havet)

(Eksponering)

(Vækst-/Jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Plantet bevoksning af Norsk herkomst (Arendal området). Anlagt i 1960

(Bevoksning)

Bevoksningen indeholder mange retvoksende træer.

(Fremtoning)

46 år fra frø.

(Anslået alder)

(Tykkelse)

100/0

(Vinter-/stilkeg fordeling)

(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Skovdistriktet forsøgt at fremskaffe frømateriale fra samme område og med tilsvarende kvaliteter. Man har formodet at oprindelsen var fra Arendal området. De har dog ikke givet skov af samme kvalitet, og den præcise oprindelse er derfor usikker.

6. Mandal

(Frøkildebetegnelse)

Vatne
(Ejendom)

Mandal
(Kommune)

32 V 417058 m.E. 6438484 m.N.
(UTM-koordinater)

Johan Ludvig Vatne
(Ejer)

Karakteristik af området:

Ikke specificeret
(Lokalitet)

ca. 4 ha.
(Arealets størrelse)

Meget kuperet, hældende let mod Syd.
(Topografi)

25-100 m.o.h.
(Højde over havet)

Gode læ- og lysforhold, vandforsyning måske ikke optimal.
(Eksposering)

Ikke dyb jord, varierende topografi og dermed jordbund.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig skov med meget varierende kår og knap så stor frodighed
(Bevoksning)

Ret tæt voksende bestand, dog ikke alarmerende
(Fremtoning)

Kendes ikke
(Anslået alder)

20-50 cm.
(Tykkelse)

Ikke angivet
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Rimelig ret voksende. Nogle vanris.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Gode indsamlingsforhold specielt ved traktorveje og på arealer med nøgne klipper.

7. Dømmesmoen

(Frøkildebetegnelse)

Dømmesmoen Gartnerskole
(Ejendom)

Grimstad
(Kommune)

kortmateriale utilstrækkeligt
(UTM-koordinater)

Staten
(Ejer)

Karakteristik af området:

Parkområde ved uddannelsesinstitution.
(Lokalitet)

1 ha.
(Arealets størrelse)

Arealet svagt hældende mod øst/sydøst.
(Topografi)

< 50 m.o.h.
(Højde over havet)

Beskyttet lokalitet.
(Eksponering)

Dyb jordbund med få blokke.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Lille oprindelig og til dels plantet bevoksning, nu med parkpræg. Store parktræer, heraf en kongeeg på ca. 700 år samt spredte grupper ved indkørslen.
(Bevoksning)

Hovedsageligt storkronede træer, der nogle steder trænger til tynding. Visse steder forekommer utrolig rig opvækst af unge egeplanter.
(Fremtoning)

< 150 år
(Anslået alder)

< 80 cm.
(Tykkelse)

90/10
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Opret – kroneform efter tæthed.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rigtigt gode indsamlingsforhold – græsplæne.

Denne frøkilde leverer normalt altid frø, fordi den er let at indsamle, og er antageligt den der har leveret mest frø til Danmark gennem årene.

8. Sangereid

(Frøkildebetegnelse)

Ikke specificeret
(Ejendom)

Lillesand
(Kommune)

32 V 460700 m.E. 6455775 m.N.
(UTM-koordinater)

Kristina Sandnes, Kleivsmoen, 4790 Lillesand G.nr. 19, B.nr. 1.
(Ejer)

Karakteristik af området:

Ikke specificeret.
(Lokalitet)

Ca. 1 ha.
(Arealets størrelse)

Øst-hældende mod Sangereidsjøen
(Topografi)

25-55 m.o.h.
(Højde over havet)

Rimeligt gode lysforhold, godt beskyttet mod vestenvind, jævnt god vandforsyning.
(Eksponering)

Rimeligt god jordbund.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig bevoksning. Bundvækst af bregner, blåbær og mos. Mindre opvækst af eg.
(Bevoksning)

God stammefordeling og kroneudvikling. Tyndet, men træerne står noget tæt. Desuden store størrelsesforskelle mellem træerne.
(Fremtoning)

Ikke specificeret.
(Anslået alder)

15-40 cm.
(Tykkelse)

Ikke specificeret.
(Vinter-/stillek fordeling)

Temmelig retvoksende, men en del vanris.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Gode indsamlingsforhold – specielt på traktorvejen.

Noteret som forsøgsfelt 534

Området og bevoksningerne er beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze Skovdistrikt i "Indtryk fra en Rejse til Egeskovene i Sørlandet (1946).

9. Lømsland

(Frøkildebetegnelse)

Ikke specificeret.
(Ejendom)

Kristiansand
(Kommune)

Kortmaterialet utilstrækkeligt
(UTM-koordinater)

Otto Lømsland
(Ejer)

Karakteristik af området:

Ikke specificeret.
(Lokalitet)

Ca. 10 ha.
(Arealets størrelse)

Syd-vestvendt dalside hældende mod Bjåvannet.
(Topografi)

< 50 m.o.h.
(Højde over havet)

Varmt voksested beskyttet mod vind. Middelgode vand- og lysforhold.
(Eksponering)

Jordbund rig på blokke.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig skov. Ikke specielt frodig, dog med en del underskov
(Bevoksning)

En del af området tyndet for nyligt, resten står meget tæt.
(Fremtoning)

75 år
(Anslået alder)

Ikke angivet
(Tykkelse)

100/0
(Vinter-/stilkefordeling)

Står meget tæt (kun tyndet en gang) og er derfor opklemt og ikke særligt tykstammede.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

En offentlig grusvej gennemskærer arealet. Der er tyndet nord for vejen og det meste af indsamlingen fandt sted her. På sydsiden er der ikke tyndet. Rimelige indsamlingsforhold langs vejen.

Området blev besøgt i 1996 af Dansk delegation.

10. Dybvåg Brygge

(Frøkildebetegnelse)

Forskellige
(Ejendom)

Tvedestrand
(Kommune)

32 V 503328 m.V. 6498493 m.N.
(UTM-koordinater)

Statsskog Sør, Postbox 433, 4601 Krisitansand, Gnr. 88, bnr.1.

Anne Martine Hansenn 4912 Gjeving, Gnr. 88, bnr. 3.

Finn Adne Risebrobakken, Sjøvde, 2072 Dal, Gnr. 88. bnr. 4.
(Ejerere)

Karakteristik af området:

Større sommerhusområde med spredte træer.
(Lokalitet)

0,2 – 0,3 Ha.
(Arealets størrelse)

Hældende mod SØ
(Topografi)

< 50 m.o.h.
(Højde over havet)

Meget beskyttede lokalitet tæt ved kysten
(Eksponering)

Ikke specificeret.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Meget lille og todelt bevoksning på nord- og sydsiden af asfaltvejen.
(Bevoksning)

Antageligt den dårligste bevoksning af de indsamlede.
(Fremtoning)

Uvis – antageligt 200-250 år
(Anslået alder)

< 100 cm.
(Tykkelse)

100/0
(Vinter-/stillefordeling)

Sunde og retvoksede, men bærer dog præg af randpåvirkning.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rimeligt gode indsamlingsforhold, bl.a. ved P-plads og den bare stribe langs vejen.

11. Søgne

(Frøkildebetegnelse)

Edellaauvskogen, Vest-Agder Landbrugsskole, Søgne.

(Ejendom)

Ikke angivet

(Ejer)

Søgne

(Kommune)

32 V 431800 m.V. 6440600 m.N.

(UTM-koordinater)

Karakteristik af området:

Oprindelig totalfredet ædelløvskov.

(Lokalitet)

4 ha.

(Arealets størrelse)

Noget kuperet areal ud mod Tjomsevatn.

(Topografi)

< 25 m.o.h.

(Højde over havet)

Delvist beskyttet mod vinden. Nogenlunde lysforhold, gode vandforhold.

(Eksponering)

Jordbund med lidt lerindhold. En del blokke og klipper i området

(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Et frodigt egeskovsområde med stor økologisk variation. Mod søen overgang til elleskov. Underskov af hassel røn og blåbær. Desuden opvækst af eg.

(Bevoksning)

Egene står tæt. Må ikke tyndes p.g.a. fredningen.

(Fremtoning)

ca.135 år

(Anslået alder)

Ikke angivet

(Tykkelse)

100/0 (Jf. brev fra Allan)

(Vinter-/stilkeg fordeling)

Noget varierende.

(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rimeligt gode indsamlingsbetingelser. Eleverne på landbrugsskolen har hidtil stået for indsamlingen.

Området og bevoksningerne er beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze

Skovdistrikt i "Indtryk fra en Rejse til Egeskovene i Sørlandet (1946).

Note: 4 ha ren vintereg – meget interessant. Forsøgsfelt samt parktræer omkring Vest Agder Landbrugsskole.

12. Skiftenes

(Frøkildebetegnelse)

Skiftenes Edellauvskogsreservat
(Ejendom)

Grimstad
(Kommune)

32 V 470000 m.E 6474950 m.N.
(UTM-koordinater)

Synnøve Skiftenes Flak (& Thorbjørn Flak ?), Skiftenes, 4890 Grimstad, Tlf. 37045135,
Gnr. 144, bnr. 15
(Ejer)

Karakteristik af området:

Løvskovsreservat.
(Lokalitet)

18 ha.
(Arealets størrelse)

Stærkt hældende øst-vendt skråning ned mod Holvatn.
(Topografi)

75 – 200 m.o.h.
(Højde over havet)

Stor lys/varme-indstråling, god læ og god vandforsyning.
(Eksposering)

God jordbund med mange blokke.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig løvskovsbevoksning meget varieret men med stor frodighed omfattende bl.a. eg, hassel, røn, taks, gran og løn.
(Bevoksning)

Pæn og sund bevoksning, tyndet i 82/83 samt 94/95 men står stadigt tæt
(Fremtoning)

100-175 år
(Anslået alder)

<70 cm.
(Tykkelse)

90/10
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Meget retvoksende med en del vanris.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rimelige indsamlingsforhold.

Området og bevoksningerne er beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze Skovdistrikt i "Indtryk fra en Rejse til Egeskovene i Sørlandet (1946).

Ifølge Chr. Smidt har dette område leveret frø til proveniensforsøg i Danmark hvor afkommet viste sig meget smukt i henseende til vækst og form.

14. Helland

(Frøkildebetegnelse)

Ikke angivet
(Ejendom)

Grimstad
(Kommune)

32 V 469907 m.E. 6477902 m.N.
(UTM-koordinater)

Oddbjørn (og Ragnar) Helland, Væting, 4760 Birkeland.
(Ejer)

Karakteristik af området:

Ikke specificeret
(Lokalitet)

Ca. 5 ha.
(Arealets størrelse)

Nordøstvendt dalside.
(Topografi)

100 – 125 m.o.h.
(Højde over havet)

Meget læ, stor vandforsyning – lav fordampning, en del skygge.
(Eksponering)

Næringsrig jordbund, en del blokke. Langsom omsætning (Chr. Smith).
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Eg fra omkring 1905 med enkelte overstandere af ældre ege, hovedsageligt vinterege. Fremkommet ved stubskud eller selvsåning. Meget stor og flot bevoksning. Frodig lokalitet med en del opvækst af rødgran, hassel og spidsløn. Chr. Smith noterer at der forekom små frøplanter af eg overalt.
(Bevoksning)

Meget sunde træer, men trænger til tynding.
(Fremtoning)

100-150 år.
(Anslået alder)

40-50 cm.
(Tykkelse)

Hovedsageligt vintereg.
(Vinter-/stilkefordeling)

Smuk form og god højdevækst. Tætstående, flot oprensede træer med stor diameter
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rimelige indsamlingsforhold.
Beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze Skovdistrikt, 1946.

15. Tjore

(Frøkildebetegnelse)

Ikke angivet
(Ejendom)

Grimstad
(Kommune)

Kortmateriale utilstrækkeligt
(UTM-koordinater)

Forskellige (- Johan Benad Ugland, Gnr. 71, bnr. 1. – angives som ejer i Allans noter samt i Rapport om Eikefelt)
(Ejer)

Bemærk !! – Der forekommer måske både en indsamling af Allan Bach, samt en købt indsamling. Der er uoverensstemmelse mellem indtegningerne af indsamlingsområderne på Allans kort og på kortet i ovennævnte rapport. Det må dreje sig om to nabofelter. Hvilket stammer de udplantede ege fra, og hvilke oplysninger skal indgå i rapporten

Karakteristik af området:

Egeskov på morænemark mellem fjeldknuder.
(Lokalitet)

5-10 ha.
(Arealets størrelse)

Jævnt kuperet – rimeligt fladt.
(Topografi)

< 50 m.o.h.
(Højde overhavet)

Beskyttet lokalitet, ca. 3 km fra kysten.
(Eksposering)

Fine vækstforhold – dybgrundet jord.
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Oprindelig gammel egeskov med mindre arealer af elm og lind. Underskov med blåbærlyng og hassel. Chr. Smith(1946) noterer at det drejer sig om et større areal med ca. 50-årig eg på Sørlandets bedste jord og videre at skoven er delt i småparceller med forskellige ejere. Der må være to forsøgsfelter i spil.
(Bevoksning)

Meget sunde træer, men mange småkronede træer, trænger til tynding.
(Fremtoning)

100-130 år
(OBS i noter 90-100 år !!!)
(Anslået alder)

30-60 cm.
(Tykkelse)

100/0
(Vinter-/stilkeg fordeling)

Meget retvoksende. Har en del vanris.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Der findes en kvittering (Gunnar Oveland) for indkøb af 10 kg agern af vintereg (høstet 31/10-97) fra Tjorefeltet. Den er påtegnet "betalt".

Knap så gode indsamlingsforhold.

Området og bevoksningerne er beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze Skovdistrikt i "Indtryk fra en Rejse til Egeskovene i Sørlandet (1946).

Nabo: Kåre Bjørlykke, Tjore, 4890 Grimstad. Relevant ???

16. Birkeland

(Frøkildebetegnelse)

Beskyttet område, privatejet.
(Ejendom)

Songdalen
(Kommune)

32 V 426000 m.E 6449650 m.N.
(UTM-koordinater)

Ole Tom Birkeland, 4645 Nodeland.
(Ejer)

Karakteristik af området:

Beskyttet område beliggende, ca. 30 km fra kysten.
(Lokalitet)

Ca. 190 ha.
(Arealets størrelse)

Øst-vendt dalside
(Topografi)

50-75 m.o.h.
(Højde overhavet)

Beskyttet mod vind, gode vand samt lys- og vandforhold.
(Eksponering)

Nogenlunde dyb, næringsrig jordbund med en del blokke
(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

Beskyttet "ædellavskov" med eg, elm og lind, og med hasselblåbær som underskovsvækst. Stor oprindelig bevoksning på frodig lokalitet. Tyndet i 1932 og 1967.
(Bevoksning)

Meget stor og sund bestand underplantet med løn.
(Fremtoning)

100 år (1905)
(Anslået alder)

Ikke angivet
(Tykkelse)

90/10
(Vinter-/stillekeg fordeling)

Meget retvoksende og høj bestand med få vanris.
(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

Rigtig god indsamlingslokalitet. Meget stor frøproduktion i 1997.

Blev besøgt i 1996 af dansk delegation.

Området og bevoksningerne er beskrevet af Skovrider Chr. Smidt, Corselitze Skovdistrikt i "Indtryk fra en Rejse til Egeskovene i Sørlandet (1946).

17. Stenholt, Danmark.

(Frøkildebetegnelse)

????

(Ejendom)

(Kommune)

32 V 521450 m.E. 6227700 m.N.

(UTM-kordinater)

Bøllinghus camping m.fl.

(Ejer)

Det meste af skoven

Registreringsnummer-DK F.750 – Afprovet Vintereg værn og læ

Karakteristik af området:

(Lokalitet)

> 30 ha.

(Arealets størrelse)

(Topografi)

(Højde overhavet)

(Eksposering)

(Vækst-/jordbundsforhold)

Karakteristik af bevoksningen:

(Bevoksning)

(Fremtoning)

80-150 år (1850-1920)

(Anslået alder)

(Tykkelse)

(Vinter-/stilkeg fordeling)

(Vækstform)

Øvrige bemærkninger:

18. Hald Ege, Danmark

(Frøkildebetegnelse)

Fussingø Statsskovdistrik
(Ejer)

Viborg
(Kommune)

32 V 521000 m.E. 6251000 m.N.
(UTM-koordinater)

Afprøvet og kåret bevoksning af Vintereg. Registreringsnummer-DK F707.
Kåret for 10 år til vedproduktion og læhegn
Afdeling 1126-1128,1131-1139,1146,1149-1150,1163,1176
(Ejendom)

Karakteristik af området:

(Lokalitet)	151 ha. (Arealets størrelse)
(Topografi)	(Højde overhavet)
(Eksposering)	
(Vækst-/jordbundsforhold)	

Karakteristik af bevoksningen:

(Bevoksning)		
(Fremtoning)		
50-300 år (1700-1951) (Anslået alder)	(Tykkelse)	85/15 (Vinter-/stilkeg fordeling)
(Vækstform)		

Øvrige bemærkninger:

Forsøg nr. 1529
Klosterheden Statskovdistrikt
Nees Skov afd. 936 b&c

Anlæg:

Arealet er stillet til rådighed af Klosterheden Statskovdistrikt og besigtiget af Jan Svejgaard Jensen sammen med skovfoged Ole G. Olsen d. 13. februar 2001.

Forsøget blev sat af i løbet af februar af Jan Svejgaard Jensen.

Optegnelser vedr. forsøget føres i målebog nr. 1529.

Areal:

Forsøget ligger på et skovrejsningsareal, som har været benyttet til landbrugsdrift.

Der blev dybdepløjet, men på anlægstidspunktet var der en del græs i den nordlige halvdel af litra b. Midt gennem litra b var der en øst-vest gående stribe begyndende med blok I, pcl. 16 og sluttende med blok III, pcl. 16, hvor der sås en let forhøjning. Denne stribe viste sig senere at være begyndelsen på en overordentlig kraftig græspels. En lignende forhøjning sås helt mod øst i litra b. Midt gennem litra c er der en våd lavning med en grøft, som er undgået ved parcelafsætning. Også her var der en del græs.

Forsøgsarealet er stort set plant og vandret.

Arealet ligger i et flyvesandsområde og jordbunden er groft sand.

Der blev ikke hegnet.

Omgivelser:

Omkring forsøget er ikke plantet og arealerne henligger med græs.

Blok 1 + 2 + 3: Mod nord er der et 6 m højt hegn af hvidgran, bjergfyr og røn. Mod øst er der et 3 meter højt hegn. Mod vest er der et hullet hegn af røn, hvidgran og sitkagran op til 10 m højt. Mod syd blev der plantet diverse buske. Blok 4: Mod nord er der eg på 1,5 meters højde og røn på op til 5 meters højde indblandet andre arter. Mod øst er der pil og el op til 7 meters højde og mod syd er der 4 meter høje el. Hegnene ligger i varierende afstand fra forsøget, og lævirkningen fra hegnene kan vel influere på forsøget.

Inddeling og afmærkning:

Forsøget består af 4 randomiserede blokke, de tre med hver 17 parceller den fjerde (blok III) med 13 parceller. Hver parcel består af 4 øst-vestgående rækker med 8 planter i hver. Den nordligste af de fire rækker blev tilplantet med lærk i litra b, i litra c kom lærkene i den sydligste række. Række- og planteafstand er 1,6 x 1 m. Der blev plantet i kvadratforbandt.

I blokkenes hovedhjørner er ibanket imprægnerede nåletræpæle.

Plantningen:

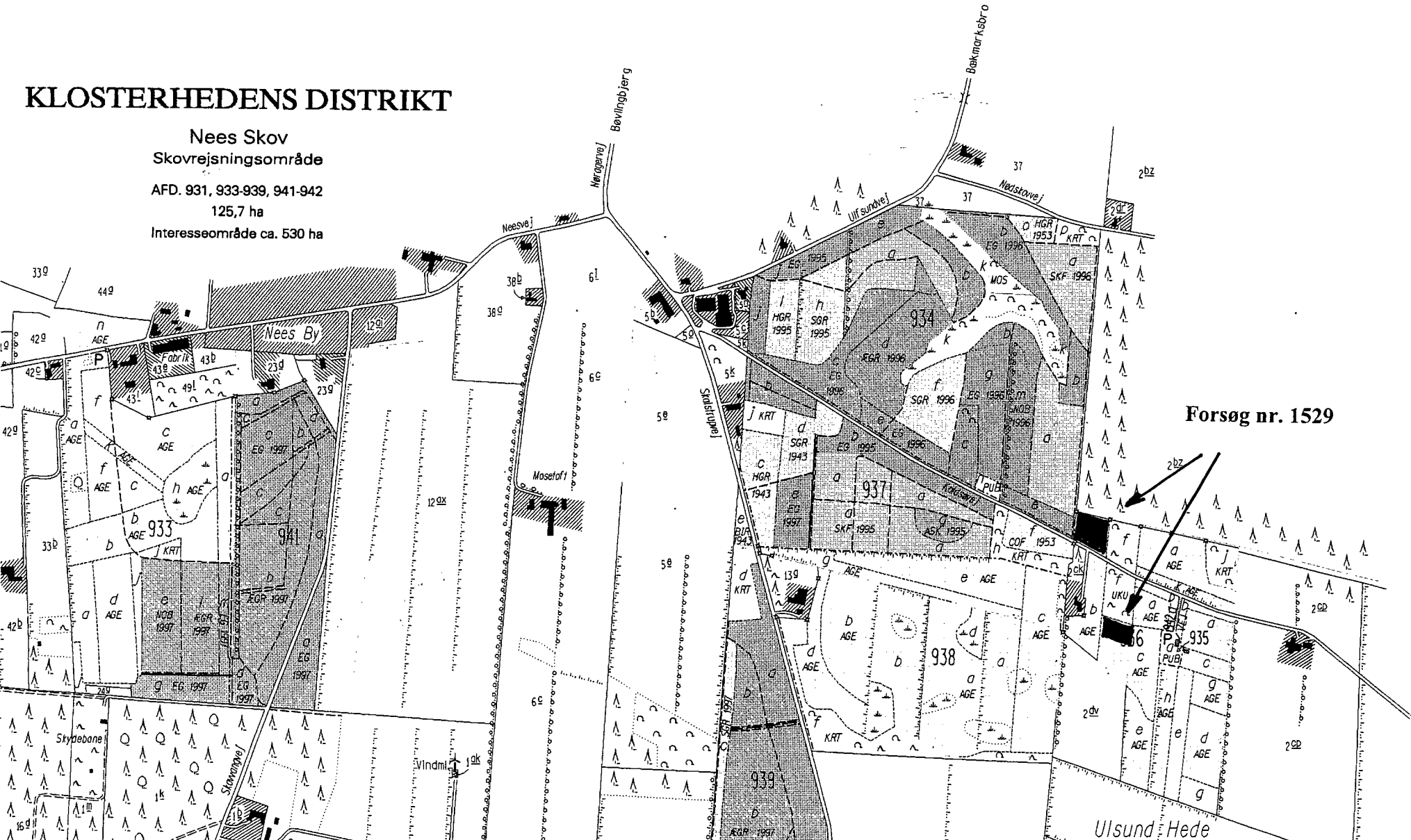
Egeplanterne blev afhentet i Fragtmandscentralen i Holstebro d. 9/4, hvorefter plantningen strakt blev påbegyndt. Dagen efter var alt plantet. Lærkene blev leveret fra skovdistriktets kølelager.

I planteperioden var der letskyet med 10 til 12 graders varme.

Jan Svejgaard Jensen havde tilsyn med plantningen.

KLOSTERHEDENS DISTRIKT

Nees Skov
 Skovrejsningsområde
 AFD. 931, 933-939, 941-942
 125,7 ha
 Interesseområde ca. 530 ha

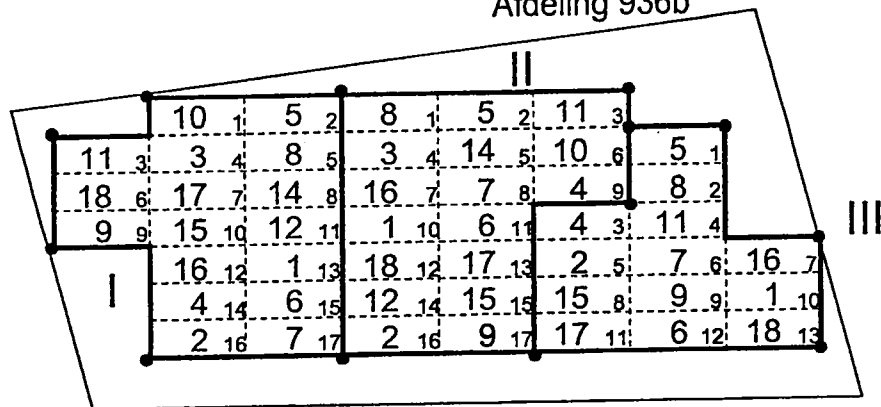

Klosterhedens Statsskovdistrikt

Nees Skov afd. 936b og 936c

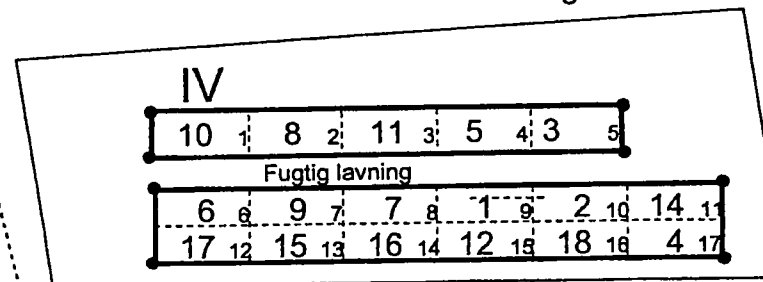
Forsøg med norske egeprovienserser

Afdeling 936b

Koldsevej

Afdeling 936c

● Pæle

15 - Store cifre angiver planteparti

4 - Små cifre angiver parcelnumre

Planterrækkefølge

1	2	3	4	5	6	7	8
16	15	14	13	12	11	10	9
17	18	19	20	21	22	23	24

Skov & Landskab

**Center for Skov,
Landskab og
Planlægning**

*Forskningscentret for
Skov & Landskab
Hørsholm Kongevej 11
DK-2970 Hørsholm
Tel. 45 76 32 00
Fax 45 76 32 33
www.fsl.dk
fsl@fsl.dk*

Skov & Landskab er et center for forskning, undervisning, formidling og rådgivning vedr. Skov, Landskab og Planlægning. Centret er et forpligtende samarbejde mellem tre selvstændige institutioner: Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL), samt Forskningscentret for Skov & Landskab (FSL) og Skovskolen under Miljø- og Energiministeriet.